

Az ismeretkör: Irodalmi és anyanyelvi nevelés

Kredittartománya: 11 kredit

Tantárgyai:

- 1) Irodalmi és anyanyelvi nevelés módszertana 1.
- 2) Irodalmi és anyanyelvi nevelés módszertana 2.
- 3) Nyelv- és beszédművelés

Tantárgy neve: Irodalmi és anyanyelvi nevelés módszertana 2.

Kreditértéke: 4

ÓP szak

Neptunkód: BNOVOP2005, BLOVOP2005

A tantárgy besorolása: kötelező

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50%elmélet-50%gyakorlat

A tanóra típusa: ea+gyak és óraszám: 2ea+2gy/hét, 30ea+30 gy az adott félévben,

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők:

- a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika közös elektronikus felületen elérhető
- az előadások témaköreinek ppt-i elérhetőek közös elektronikus felületen
- a feladatok, a kidolgozásuk és értékelésük részletes szempontsora a közös elektronikus felületen
- digitális tananyag (elméleti jegyzet, feladatgyűjtemény, tematikus antológia) biztosítása az elektronikus tanulmányi rendszeren keresztül

A számonkérés módja: vizsgajegy

- az aláírás feltétele a kiadott feladatok teljesítése
- a feladatok értékelése: megfelelt/nem felelt meg,
- megajánlott jegy szerzhető a féléves tematika szerint megírt zárthelyi dolgozattal
- féléves értékelés a vizsgafelelet alapján

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok:

Feladatok:

- A nyelvi-kommunikációs fejlődés követésének módszerei az óvodában
- **memoritergyűjtemény összeállítása** a megadott műfaji és esztétikai választási szempontok szerint
- **beszámoló a memoritergyűjteményből**
- **játékgyűjtemény** készítése megadott szempontok alapján
  - a játékok **ismertetése, bemutatása mikrocsoportos** tevékenységekben; **közös értékelés, önértékelés, oktatói visszajelzés**
- óvodai irodalmi **projekt** összeállítása, **prezentáció** készítése **opponensi értékelés, önértékelés, oktatói visszajelzés**
- **műelemzési** feladatok **egyéni és csoportmunkában** a gyerekversek, a meseregény témaköréből
- **esszéírás** választható módszertani, irodalomtörténeti, irodalomelmélet témakörök egyikéből
  - a tudományos műfaj szabályainak gyakorlása, oktatói értékelés
  - **prezentáció**készítés az esszé bemutatására; **opponensi értékelés, önértékelés, oktatói visszajelzés**

A tantárgy tantervi helye:2. félév

Előtanulmányi feltételek: nincs

Tantárgyleírás:

A kommunikáció az óvodában; A kommunikatív kompetencia játékos alakítása az óvodában
Az anyanyelvi fejlesztés és kommunikációs nevelés
A nyelvi tehetség gondozása
A gyerekköltészet szerepe az óvodáskorú gyerekek életében; Gyerekkersek az óvodában: a felkészüléstől, a szervezésen át a különböző megvalósulási formákig
A gyermeki nyelvhasználat és a gyerekköltészet összefüggései: a nyelvelsajátítástól a gyerekkersek hatásmechanizmusáig; A magyar gyerekköltészet: múlt és jelen
Világkép és értékrend a gyermeki irodalomban, keresztény gyermeki irodalom
Az erkölcsi és az irodalmi nevelés az óvodában
A meseregény helye az óvodai irodalmi nevelésben

kötelező és ajánlott irodalom:

1. **Zilahi Józsefné: *Mese-vers az óvodában*. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 1998. ISBN 963 9024 53 8**
2. Bakonyi Anna-Karczewic Ágnes: *Az óvodapedagógusok nagykönyve, Az ismerettől a megvalósításig*. Neteducatio Kft., Bp., 2016. ISBN 978 615 80328 5 8
3. Dankó Ervinné: *Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában*. Okker Kiadó, Budapest, 2016. ISBN 978 615 52783 2 7
4. Lovász Andrea: *Felnőtt gyermeki irodalom, tanulmányok, kritikák és majdnem lexikon*, Cerkabella Könyvkiadó, Szentendre, 2015. ISBN 978 963 98206 0 9
5. Pálfi Sándor: *A magyar óvodai projektpedagógia gyakorlati jegyei*. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2013. ISBN 978 963 318 401 1

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:**a) tudása**

- Rendelkezik az 3-7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.
- Tervezi, szervezi az irodalmi és anyanyelvi nevelés tevékenységformáit, az ismeretek átadásában, a gyermeki kompetenciák alakításában pszichológiailag, pedagógiailag, módszertanilag megfelelő módszereket alkalmaz a gyermeki fejlődés és érés függvényében.

b) képességei

- Komplex ismereteit, holisztikus szemléletét az óvodai nyelvi-kommunikációs és irodalmi nevelési gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- A gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.
- A gyermekintézmény partnereivel (család, bölcsőde, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó, stb.) előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.

c) attitűdje

- Elkötelezett a 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a nyelvi-kommunikációs nevelés sikerességét, a gyermeki személyiséget ösztönző, megerősítő környezet kialakítása iránt.
- Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális öazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyerekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

- Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal a rábízott 3-7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért, az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Tantárgy felelőse: Zóka Katalin, főiskolai tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: **Tantárgy oktatásába bevont oktató:** Dr. Gasparicsné dr. Kovács Erzsébet, főiskolai tanár PhD